न तावज्ज्ञाननिवर्त्यमज्ञानम् पूर्वज्ञानस्यापि तन्निवर्त्यस्याज्ञानत्वप्राप्तेः TattvPradī.(Ci.) 54. 12.

अज्ञानत्वशून्यत्व (ajñānatvaśūnya-tva) *n.* the state of being devoid of the nature of nescience अनीदृक्त्वात् अज्ञानत्वशून्यत्वात् LaCandr. 488. 16.

अज्ञानत्वहेतु (ajñānatva-hetu) *m.* reason in the form of nescience अज्ञानत्वहेतोर्व्यभिचारः LaCandr. 302. 7.

अज्ञानत्वानधिकरणत्व (ajñānatvānadhikaraṇa-tva) *n.* the state of not being the substratum of the state of ignorance न चाज्ञानत्वानधिकरणत्वमुपाधिः Nyāyāmṛ. 301B. 8.

अज्ञानत्वापत्ति (ajñānatvāpatti) *f.* **i** contingency of being nescience तस्या भ्रमोपादानत्वेऽज्ञानत्वापत्तेः GuruCandr. ii. 155. 23; शक्तेर्भ्रमोपादानत्वेऽज्ञानत्वापत्तेः LaCandr. 489. 14; **ii** contingency of the state of non-knowledge ज्ञानस्यापि ··· ज्ञेयत्वे घटवदज्ञानत्वापत्तेः SarvaMaSaṁ. 33. 12.

अज्ञानत्वाभाव (ajñānatvābhāva) *m.* absence of the nature of nescience त्वदुक्तलक्षणस्यापि तस्याज्ञानत्वाभावात् TattvPradī.(Ci.) 55. 1.

अज्ञानत्वाभिमत (ajñānatvābhimata) *adj.* accepted as non-knowledge एवं च तस्याज्ञानत्वाभिमतस्य ज्ञानत्वाभावादर्थत्वमेवापन्नम् Kāśi. ii. 153. 12 (*on* 5. 143)

अज्ञानत्वायोग (ajñānatvāyoga) *m.* impossibility of the state of ignorance चैतन्याज्ञानयोरविरोधे ज्ञानत्वाज्ञानत्वायोगस्योक्तत्वात् Nyāyāmṛ. 364B. 5.

अज्ञानत्वाविशेष (ajñānatvāviśeṣa) *m.* non-difference in (the case of) the state of non-knowledge एवमज्ञानत्वाविशेषेऽपि ··· केचिदवश्यसंवेद्याः NyāyVārPari. 522. 3.

अज्ञानत्वाश्रय (ajñānatvāśraya) *m.* locus of the nature of ignorance अज्ञानत्वाश्रययोग्यव्यक्त्यन्तरस्य चाभावाच्च Nyāyāmṛ. 344A. 5.

अज्ञानदन्त (ajñāna-danta) *adj.* possessed of tusk in the form of ignorance ज्ञानाश्वत्थं निहन्ति···मनोवारणोऽज्ञानदन्तः VairāŚ.(Ja.) 97.

अज्ञानदम्भतस् (ajñānadambha-tas) *adv.* by feigning ignorance अज्ञानदम्भतः सर्वप्रकारैस्ते निषेधिताः PrabhāC. 181. 5.

अज्ञानदर्शन (ajñāna-darśana) *n.* discerning of ignorance जीवानामेवाज्ञानदर्शनाद् ब्रह्मणः सर्वज्ञत्वदर्शनात् AṇuBh. 81. 24 (*on* i. 3. 15)

अज्ञानदशा (ajñāna-daśā) *f.* the state of nescience शब्दश्रवणयोग्यमित्यज्ञानदशायां कार्यकरत्वात् सत्यत्वमुक्तम् VedāntKa. 223. 17 (*on* i. 4. 22); प्रियामरणहेतोरपि तत्त्वेनाज्ञानदशायाम् ··· कर्तव्यत्वदर्शनेन व्यभिचारात् AdvaiSi. 698. 8.

अज्ञानदाह (ajñāna-dāha) *m.* burning off (i. e. destruction) of nescience ज्ञानादज्ञानदाहेष्टेर्मुक्तिस्तेनापि योक्ष्यते IṣṭaSi. 362. 18; ज्ञातो ह्यात्मा अज्ञानदाह इत्युक्तम् IṣṭaSi. 371. 6; 76. 20; SaṁkṣeŚā. 4. 22 (ii. 372. 13)

अज्ञानदीर्घनिद्रा (ajñāna-dīrghanidrā) *f.* long sleep in the form of nescience अज्ञानदीर्घनिद्रामोहिताः सन्तः कथंचिदिव ब्रह्मतत्त्वम्···विद्मः BṛĀraU-Bh. 634. 11 (*on* iv. 4. 14)

अज्ञानदुःखौघ (ajñāna-duḥkhaugha) *m.* aggregate of miseries caused by nescience विधूयाज्ञानदुःखौघं मोक्षानन्दं समश्नुते NirguMāPū. 33.

अज्ञानदुर्ग्रह (ajñāna-durgraha) *m.* evil planet of ignorance दुर्निमित्तं समालोच्य तेन ते स्यातुमर्थिताः । अज्ञानदुर्ग्रहग्रस्ता न व्यलम्बन्त सत्वराः BṛKathā-Mañ. vii. 1. 381.

अज्ञानदूरीकरण (ajñāna-dūrīkaraṇa) *n.* removal of ignorance अज्ञानदूरीकरणं मानसं शौचमान्तरम् SarvaVeSāSaṁ. 115.

अज्ञानदृश् (ajñāna-dṛś) *adj.* possessed of eyes in the form of ignorance न लक्ष्यसेऽज्ञानदृशां शैलूष इव रूपधृक् AdhyāRā. iv. 6. 64.

अज्ञानदोष (ajñāna-doṣa) *m.* **i** ignorance as a fault अज्ञानदोषतो नाशं मा नैषीस्त्वैव जातुचित् । सुहृदम् PadmP.(Ra.) 47. 112; LiṅgaP. i. 86. 21; अन्येषां शास्त्रकर्तॄणाम्···अज्ञानदोषदुष्टत्वात्तदुक्तेर्न प्रमाणता DevīBhāP. vii. 39. 19; GaṇeP. i. 61. 44; एतन्महाकष्टं जन्म दुःखं प्रकीर्तितम् । पुंसामज्ञानदोषेण ŚivaP. v. 23. 34 (432B. 13); ध्यात्वेत्यज्ञानदोषेण निदानं श्रुत्निदानतः । भवे भवेऽस्य भूयासं वधायेति व्यधादयम् SamarāSaṁ. 1. 194; BālamBha. iii. 202. 6 (*on* 3. 327); ŚivS. 1. 43; **ii** fault committed through ignorance अज्ञानात् कुशास्त्रसंस्काराद्धिंसादिष्वधर्मस्वरूपेषु धर्मबुद्ध्या या प्रवृत्तिस्तल्लक्षणो दोषः अज्ञानदोषः AupaSūṬ. 83. 4; SthānṬ. 190A. 3.

अज्ञानद्वारक (ajñānadvāra-ka) *adj.* [*f.* -ikā] **i** brought about by the absence of knowledge (भागासिद्धौ) अज्ञानद्वारिकायां स्वविषयवृत्तित्वं, अज्ञानं हि पक्षादेर्दोषः TārkiRa. 280. 12; **ii** brought about by ignorance यत्र तु पूर्ववादिनः पित्रर्णादिग्रहणहेतुकधारणादिप्रतिज्ञा तत्राज्ञानद्वारकः साक्षाद्वा तदपह्नवो मिथ्योत्तरम् VīraMi. (Vyavahāra.) 58. 10.

अज्ञानद्वारा (ajñāna-dvārā) *adv.* [Inst.] through ignorance or nescience केवलस्य घटस्य साक्षिवेद्यत्वाभावेऽपि अज्ञातत्वधर्मविशिष्टस्याज्ञानद्वारा ··· प्रतीतिरुपपद्यते VivaPraSaṁ. 20. 10; ज्ञानस्याज्ञानद्वारैवान्यविरोधित्वेन Nyāyāmṛ. 228B. 5.

अज्ञानद्वैविध्य (ajñāna-dvaividhya) *n.* twofold nature of ignorance ननु शुक्त्यज्ञानमपि शुक्त्यवच्छिन्नचैतन्यगतं वाच्यम् ··· अहं न जानामीति ज्ञातृस्थत्वानुभवविरोध इति चेन्न अज्ञानद्वैविध्यात् AdvaiSi. 578. 18.

अज्ञानधर्षित (ajñāna-dharṣita) *adj.* overpowered by ignorance संसाराङ्गारमध्यस्थाः पच्यमानाः स्वकर्मणा । सुखाभिमानिनो दुःखे नित्यमज्ञानधर्षिताः LakṣmiT. 13. 4.

अज्ञानधी (ajñāna-dhī) *f.* **i** idea of ignorance यथोष्णेऽनुष्णधीर्नास्ति ज्ञानेऽप्यज्ञानधीस्तथा ŚlokaVār. 5(3). 146 (308. 1); **ii** perception of nescience चिदात्मत्वात् स्वतो भाति सुखमज्ञानधीस्ततः PañcDa. 11. 60.

अज्ञानधूर्त (ajñāna-dhūrta) *m.* rogue in the form of nescience or ignorance चिरमज्ञानधूर्तेन पोथितोऽसि ··· । वृकेन दृप्तेनाटव्याम् ··· पशुपोतकः YogVā. v. 52. 46.

अज्ञानध्वंस (ajñāna-dhvaṁsa) *m.* destruction of nescience अज्ञानध्वंसकारित्वान्मोक्षो ज्ञानस्य भण्यते । उपचारात् कार्यमिति BṛĀraUBhVā. iii. 3. 90; अज्ञानध्वंसोचिता स्वाभाविकी ब्रह्मात्मता व्यवतिष्ठते PrakaVi. 66. 23; अज्ञानध्वंसस्य प्रागेव सिद्धत्वे श्रवणादिवैयर्थ्यम् Nyāyāmṛ. 632A. 8; 426B. 5; अज्ञानध्वंसक्षण एव तत्कार्यस्य जीवेशभेदादेश्च ध्वंस एक इत्येकैव तदीया तेषु ··· प्रतियोगितेति नाज्ञानभिन्नाव्याप्तिः GuruCandr. i. 96. 11; i. 127. 17.

अज्ञानध्वंसक (ajñānadhvaṁsa-ka) *adj.* destroyer of nescience यत्तु वृत्तिजं ज्ञानं विज्ञानं ज्ञानमात्रकम् । अज्ञानध्वंसकं ज्ञानं विज्ञानं चोभयात्मकम् SadācāAnu. 49.

अज्ञानध्वंसिन् (ajñānadhvaṁs-in) *adj.* destroyer of nescience अज्ञानध्वंसि विज्ञानं न च कारकरूपताम् । गृहीत्वेह तमो हन्ति BṛĀraUBhVā. iv. 4. 942.

अज्ञानध्वस्तिवर्त्मन् (ajñānadhvasti-vartman) *n.* path of the destruction of nescience दशमोऽस्मीत्यतो ज्ञानादज्ञानध्वस्तिवर्त्मना । दशमाप्तिवदाप्तिः स्यात् TaiUBhāVā. 47. 1(2)

अज्ञानध्वान्त (ajñāna-dhvānta) *n.* darkness in the form of ignorance अज्ञानध्वान्तविध्वंसप्रचण्डमतिभास्करम् । आत्मनो ब्रह्मताज्ञानं नीराजनमिहात्मनः NirguMāPū. 24; ज्ञानम्···अज्ञानध्वान्तसन्तानप्रक्षयानन्तरोद्भवम् MahāP. 24. 118; न लक्ष्यसे । अज्ञानध्वान्तचित्तानाम् AdhyāRā. i. 3. 25; अनन्तस्य कथामेतामज्ञानध्वान्तनाशिनीम् । ··· प्रपठन् ··· बन्धाद्विमुच्यते KalkiP. ii. 5. 43; गुरुरत्र भवेदज्ञानध्वान्तपतितस्य YogŚā. 12. 16; अथोद्याने समाजग्मुः श्रीगुणन्धरसूरयः । अज्ञानध्वान्तहरणे सूरयः UttaKuC. 518; नतोऽस्मि वाङ्मनःकायैरज्ञानध्वान्तभास्करम् YogSā. 1. 6(1)

अज्ञाननानात्व (ajñāna-nānātva) *n.* plurality of nescience अज्ञाननानात्वाज्जीवनानात्वम् SiddhāBi. 47. 4.

अज्ञाननामन् (ajñāna-nāman) *adj.* ignorance by name, called ignorance मायीयकार्ममलमूलमुशन्ति तावद् अज्ञाननाममलमाणवमेव भद्राः Parā-Tri. 111. 13.

अज्ञाननाश (ajñāna-nāśa) *m.* destruction of ignorance or nescience ननु तेऽज्ञाननाशोऽपि सत्यश्चेद् द्वैतसत्यता IṣṭaSi. 364. 2; 373. 18; अज्ञाननाशपदमत्र हि मुख्यमिष्टम् SaṁkṣeŚā. (1. 213) i. 167. 7 (3. 111); ii 215. 4; BṛNāraP. 31. 146; दोषनाशे यथा शुद्धो गृह्यते रोगिणा स्वयम् । शुद्धज्ञानात्तथाज्ञाननाशादात्मा तथा कृतः ŚivS. 1. 44; ज्ञानादज्ञाननाशेन लब्धमेव हि लभ्यते DevīBhāP. vii. 37. 33; vii. 34. 6; GaṇeP. i. 91. 48; PañcDa. 7. 92; चैत्रस्याज्ञाननाशेऽपि मैत्रस्य तदनाशात् Nyāyāmṛ. 227B. 7; 633B. 11; ज्ञानजन्योऽज्ञाननाशः GuruCandr. ii. 408. 19; ii. 155. 9; वृत्तेर्हि नाज्ञाननाशे हेतुत्वम् LaCandr. 482. 40; 500. 21; 562. 33; पादध्यानेनाज्ञाननाश इति भावः LalitāSaBh. 36. 31 (*on* 70)

अज्ञाननाशक (ajñāna-nāśaka) *adj.* [*f.* -ikā] destroyer of ignorance or nescience अज्ञाननाशकं नास्ति जटातीर्थाद्वते द्विजाः SkandP. iii(1). 20. 2; अज्ञाननाशक(म)मलं च दिनेशतुल्यमानन्दकन्दमखिलं महिमासमेतम् । तम् ··· प्रगाये PadmP. ii. 20. 21; अविद्यावृत्तिस्तावन्नाज्ञाननाशिका AdvaiSi. 655. 4; LalitāSaBh. 141. 9 (*on* 182); वृत्तिज्ञानमज्ञाननाशकम् GuruCandr. ii. 130. 8; LaCandr. 591. 30.

अज्ञाननाशकज्ञान (ajñānanāśaka-jñāna) *n.* knowledge which destroys ignorance or nescience अधिष्ठानज्ञानत्वं हि अज्ञाननाशकज्ञानत्वं वा AdvaiSi. 529. 15; अज्ञाननाशकज्ञाननिवर्त्यत्वेन मिथ्यात्वनिर्वाहः LaCandr. 758. 39;